

Kisebbség és országos politika

Goga Oktaviánt, a jeles román költőt, jórészt magyarok szavazataival, a román parlamentbe küldötték a napokban. A választással kapcsolatosan írja többek között a következőket a kolozsvári „Keleti Újság”:

„Magyarok döntöttek el a szászrégeni választás sorsát. Két nagy román párt felkészült erőfeszítésekkel ment a küzdelemre egymással szembe és a döntő szó, az odaitélési helyzeti fontossága azé a kétezzer magyar választóé lett, akik nem állíthattak a siker legkisebb reménységével sem jelöltet a saját soraikból. A szászrégeni magyarság beledobta a maga politikai súlyát a harcbanálló pártok mérlegébe. Semmi ok, semmi aggodalom, nem indokolja a félénk tartózkodást, hogy ezt nyíltan meg ne lehetne mondani. Nyílt titok, hogy a szászrégeni kerület magyarsága a hivatalos Magyar Párt hozzájárulásával és intenciója szerint lépett rá a küzdelem mérlegére s Goga Octavián, a román nemzeti eszme régi harcosa a Magyar Párt támogatásával a magyar tömegeknek a vállán vonul be a román törvényhozásnak a házába.

Az időközi választás nagyon sokat mutat abból, hogy milyen gondolatokkal mitől mit vár a polgárság. Az időközi választás egyetlen mandátumának sorsára egy egész ország közvéleménye figyel. Ebben a szászrégeni esetben még fontosabb volt az eredmény kivárásának érdeklődése, mert messzire előrenyúltnak a következmények jelentőségűségei.

Nincsen értelme annak, hogy egyetlen képviselői mandátum parlamenti jelentőségét túlozzuk, hiszen ez a mandátum amúgy is rövid időre szól s az általános választások rendszeres határidejéig sincsen már sok. Goga Octavián megjelenése a kamarában bizonyára nem fog jelentős változást hozni.

De bizonyos, hogy ennek a választásnak háttérben, a pártok erőfeszítéseiben a kormányképesség dokumentálásának akarata képezte az izgatottságnak rendkívüli mértékét. Ha Goga Octavián elbukott volna Szászrégenben, súlyos csapás lett volna az pártja számára, mert legyöngyítette volna azt a kilátást, mellyel remélik, hogy ők fognak megbízatást kapni a kormány átvételére. A román nemzeti párt reményei megerősödtek volna, ha azt mondhatnák, hogy ellenfelük pártjának nincsen gyökere az erdélyi népben, mert egyik legsúlyosabb egyénisége nem tudott a parlamentbe bejutni. Minden felületen tülzást nélkül is meg lehet állapítani, hogy a szászrégeni kerület magyar választóinak szava messzire kiható közvetett vonatkozásaiban beleszólt abba: milyen pártnak lehetnek reményeik a kormányzás átvételére? A felesleges tülzásokot kerülve, nem lehet azt mondani, hogy a Szászrégenben kisebbségben maradt párt már nem jöhet kormányra. De a harmincegy szavazattöbbség tanulságai alapján megállapíthatjuk azok is, akik eddig nem tudták volna, hogy a kisebbségi polgárság erőtenyezői ennek az országnak nemcsak gazdasági és kulturális, de politikai életében is és politikai állásfoglalása az országos politika alakulásában is döntő lehet.

A magyar kisebbségnek megpróbáltatásos sorsát, de értékes jelentőségét szemléltetően példázza ez a szászrégeni választás. Nem jutott pár ezer szavazatával a magyarság abba a helyzetbe, hogy politikai képviselőt szerezzen magának s ez a benuit polgári állapot az ő szomorú sorsa. De magatartásának különös súlyt és jelentősé-

get ad az, hogy pártok küzdelmei mellett kis számaránnyal is dönthet. S ha még lassan fog is kialakulni az új román állam belpolitikai életének menete, valahogyan így fog ez történni nagy országos vonatkozásokban is. Az országos pártok parlamenti szembeállításának helyzetében nem lesz lényegtelen a néhány millió kisebbségi polgár akaratát képviselő magatartás. Ezzel a kibontakozó valósággal számolni fognak majd azok, akik politikailag irányítani akarnak és akik programokat irnak elő a románpártok számára. A kisebbségeket észre kell venni azoknak is, akik a kisebbségi kérdést nem akarják még elismerni. A törvény és a program is mind csak papírostételt tartalmaz olyan pontjaiban, melyek azt

mondanak, hogy kisebbségek nem léteznek. Egy ország önmagát gyöngytené, ha a kisebbségi erőket nem igyekszik saját értékeiként érvényesíteni.

Goga Octavian a választás után tartott szászrégeni beszédében mondotta: hogy az a nemzet, amelyik elérte ideáljait, megengedheti magának azt a kötelességteljesítést, hogy a kisebbségeket is magához emelje. Gogától elvárhatják a kisebbségek, hogy ne feledje el szászrégeni szavait. De ő mondotta ki először a legbátrabban és legnyíltabban ezeket a szavakat, amelyekkel bevonul a parlamentbe s amelyek minden román államférfiúnak gyakorlati programjában kellene hogy hangsúlyozottan álljanak. Aki nem merete ezt eddig nyíltan kimondani és hangsúlyozni, be fogja látni, hogy tévedett a taktikában.

Mi az a „több, mint passzivitás“?

A HRSS egyik tagjának nyilatkozata a „Délbácska“ munkatársa előtt

A rádicspárti mandátumok sorsa már csütörtökön délután eldöntöttnek látszott, amikor Öfelsége váratlanul a kragujeváci ágyúöntőde megtekintésére Kragujevácbá utazott. A blokk tagjai maguk is meg voltak győződve arról, hogy most már nem következhet sem más, mint a HRSS mandátumok megsemmisítése. A radikálisok az utóbbi napokban nagyon harciasoknak mutatkoztak és semmi hajlandóságot nem árultak el, hogy kibéküljenek Rádicsékkal vagy legalább mandátumaikat igazolják.

Bár mindenki tudta, hogy mi fog ma bekövetkezni, mégis óriási érdeklődés előzte meg a szkupstina mai ülését. Különösen Rádics Pavle felszólalását várták nagy izgalommal nemcsak a többség soraiban, hanem még maguk

Rádicsék is. Jóval az ülés megkezdése előtt már a parlamentben voltak az összes képviselők és kisebb-nagyobb csoportokba verődve tárgyalták az eseményeket.

A Délbácska munkatársa érdeklődött a blokk vezetőinél, hogy milyen magatartást fog a blokk tanusítani a HRSS mandátumok megsemmisítése esetén és várható-e a passzivitásba vonulás?

— Még több, mint a passzivitás — volt a válasz — e tekintetben egészen nyugodt lehet. Hogy mi lesz ez a több, azt senki sem volt hajlandó elárulni. Valószínű azonban, hogy arra céloztak, hogy a blokk nemcsak a parlamentből fog kivonulni, hanem minden egyes képviselője még a mandátumáról is le fog mondani.

Megsemmisítették Rádics és hét társának mandátumait

A radikális klub ülése az összes mandátumok megsemmisítését követelte

A radikális klub ülésén Pasics tovább védte a minisztertanács határozatát

A minisztertanács pénteken délután 3 órától esti fél 9 óráig tartó rendkívül viharos lefolyású ülést tartott, amely a Rádics-párt mandátumainak megsemmisítése ügyében a következő határozatot hozta:

1. A Rádics-párt vezérének és a tartóztatásban lévő vezetőségnek mandátumai feltétlenül megsemmisítendőek;
2. Egy parlamenti vizsgálóbizottság küldendő ki azok mandátumainak felülvizsgálására és tevékenységük elbírálására, akik már a múlt ciklusban is képviselői voltak a Rádics-pártnak.
3. A februári választásokon ujonnan bekerült képviselők mandátumai minden további nélkül igazolandók.

A radikális klub ülésén amely a minisztertanács után vette kezdetét, Szpalajkovic párisi követ, valamint több képviselő az összes rádicspárti mandátumok megsemmisítése mellett foglalt állást, az értekezlet azonban a Pasics miniszterelnök felszólalása után a minisztertanács határozatot tette magáévá.

A parlament ülése rendkívüli érdeklődés mellett esti fél tíz órakor nyílt meg. Ugy a kormányzópártok, mint az ellenzék teljes lét-

zavar nélkül, mert a kommunisták és a fascisták között viharos jelenetekre került sor, ami végül verekedéssé fajult.

Amikor Mussolini belépett az ülésterembe, a fascisták felálltak helyükről és percekig tartó tapsal üdvözölték a ducet. Még az alkotmányserű ellenzéki képviselők is állva fogadták Mussolinit, de magában a tüntetésben nem vettek részt. Percekig tartó taps közben egy kommunista képviselő így kiáltott fel:

— Eljen a kommün!
Ez a kiáltás a fascistákra alkalmat adott és mint egy jelszóra, felugráltak helyeikről és a kommunisták felé rohantak, élükön Farinazzival. Parázs verekedés támadt, melynek során Farinazzi kidobta Damen kommunista képviselőt az ülésteremből.

Amikor a hangulat kissé lecsillapult, a kamara elnöke rövid beszédben üdvözölte Mussolinit, abból az alkalomból, hogy egészsége helyreállt. A beszéd során a többség újból viharos ovációban részesítette a miniszterelnököt.

Mussolini meglehetősen halovány, úgy látszik azonban, hogy elég jó egészségnek örvend. Az elnök beszéde után igen sok képviselő felállt helyéről és kézzsoritással üdvözölte a miniszterelnököt. Ezek közt volt Salandra volt miniszterelnök is.

Bettauer Hugó meghalt

Bécsből jelentik, hogy Bettauer Hugó főszerkesztő, a „Bettauers Wochenschrift“ kiadója, a két héttel ezelőtt elszervezett merénylet következtében, ma reggel 6 órakor meghalt. Minden kísérlet, amellyel az orvosok meg akarták menteni az életnek Hugo Bettauert, hiábavalónak bizonyult. Az ideig óráig mutatkozott javulás is csak látszat volt és a halálra sebezett író ellentálló ereje napról-napra csökkent. Kórházi ágyán ma elhunyt 52 éves korában.

Ipari és kereskedelmi kiállítás Bácska-Palánkán

Palánkáról jelentik: Az ottani ipartestület Wertner Károly indítványára elhatározta, hogy megkezdje egy ipari és mezőgazdasági kiállítás rendezésének előkészületeit. A palánkai kereskedők elhatározták, hogy csatlakoznak ehhez a mozgalomhoz és az ipari és mezőgazdasági kiállítással kapcsolatban mintavásárt rendeznek. A mintavásár előkészületeinek munkáját Hauswirt József nagykereskedő a palánkai kereskedelmi egyesület alelnöke irányítja.

Tőzsde

A dinár árfolyamai

Bécs 1126.— Prága 53.50
Budapest 1134.— Trieszt 38.80

Március 27	ZÜRICH zárlat	BEograd zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	8.25	—	—
Zürich	—	1215.25	1218.—
Newyork	518.75	63.—	63.025
London	24.815	301.85	301.50
Páris	27.57	333.—	333.50
Milano	21.27	257.50	257.625
Prága	15.40	187.75	187.50
Berlin	—	1500.—	1510.—
Budapest	0.00725	0.0878	—
Brüssel	26.80	—	—
Bécs	—	0.0885	0.0890
Bukarest	2.50	30.—	—
Amsterdam	—	2520.—	2530.—
Szófia	—	—	—
Stockholm	—	—	—
Szaloniki	—	100.—	—
Kábel	—	—	—

Verekedés az olasz kamarában

Kidobtak egy kommunista képviselőt az olasz parlamentből

Rómából jelentik: A kamara mai ülésén ötven napi betegség után újból megjelent Mussolini, akit a fascisták óriási lelkesedéssel fogadtak. A lelkesedés azonban nem mult el minden

Ujabb kölcsön

Tizenötmillió dollár

Beograd. A pénzügyminiszterium kiküldöttéi már hetek óta tárgyalnak a Bleer és Armstrong csoport képviselőivel nagyobb kölcsön felvétele ügyében. Ezek a tárgyalások most befejezésük felé közelednek és sikerül majd a két pénzcsoporttól 15 millió dolláros kölcsönt kapni.

A kölcsön kibocsátása rövidesen megtörténik még pedig Londonban és Newyorkban, úgy hogy mindkét helyen 7-5—7-5 millió dollárt bocsátanak ki.

Az angol kormány nagy előzékenységet tanúsít a kölcsön kibocsátása alkalmával és hogy a kibocsátás sikerét biztosítsa, három millió font sterlingra garanciát vállalt.

A nevyorki kibocsátás és kedvező körülmények között történik, mert az utóbbi napokban kölcsönünk árfolyama 89-re emelkedett.

A Temerini Ipartestület közgyűlése

Nem támogatják eléggé az iparosok az egyesületet

Temerinből jelentik: A Temerini Ipartestület az elmúlt vasárnap tartotta meg ezévi rendes közgyűlését. Milinszky István ipartestületi elnök hosszasan ismertette az egyesület múlt évi működését, továbbá együttműködésre kérve fel az egyesület tagjait. Utána Döme Eerenc ipartestületi pénztárnok ostromozta azokat, akik még ma sem tartják szükségesnek az egyesület munkájának támogatását. Milinszky István a felajánlott elnökséget nem fogadta el, hanem maga helyett Kovács József asztalos mestert ajánlta, akit egyhangulag megválasztottak. A tisztikar a következőképpen alakult meg: Elnök: Kovács József; alelnök: Gombár József; pénztárnok: Döme Ferenc; jegyző: Léh Fülöp; Válaszmány: Kurcinák Ferenc, Porázsán István, Gróf István, Varga István, Schöner János, Schöner Jakab, Milinszky István, Ridl Lipot, Kovács András és Frei Antal. Számvizsgálók: Nasznagy István, Povársán János és Móhr Mihály.

Bandaharcok Bulgáriában

Autón járnak a bulgár komitácások

Szófiából jelentik: Bulgária déli részén ismét fellángoltak a bandaharcok. Zsomske közelében az illegális csapatok összefutottak, amelynek során leölték Koprimanov bolgár komitációs főnököt. A jugoszláv határ közelében egy új Ford autót találtak a jugoszláv járőrök és valószínűnek tartják, hogy a

komitácások már autójáratra rendezkedtek be. Tegnap Obov volt földművespárti miniszter plevjei birtokán ismeretlen tettesek agyonlőtték Obov megbízottját és feleségét, akik a birtok őrzésével voltak megbízva.

Villanyvilágítást kap Temerin község

Felépítenek egy kendergyárat Temerinben

A Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület közli:

F. hó 25-én több száz főnyi gazdasági közönség jelenlétében értekezlet volt Temerinben egy létesítendő kendergyár és villanytelep ügyében. Ez alkalomra a község meghívta Bas Mihály okleveles mérnököt és földbirtokost Novi-Vrbasról, továbbá Inhoff Józsefet a Bácsmegeyei gazdasági egyesület igazgatóját Somborból. Az értekezleten Kiss Gyula községi jegyző hosszabb beszédben ismertette Temerin község jelenlegi anyagi helyzetét, míg Novisadon a pótdadó 140, Novi Vrbason 200, addig Temerinben 800 százalék, míg előbbi helyeken ezen pótdadó jelentékeny részét a gyárak, az ipar és a kereskedelem, addig Temerinben annak oroszlanrészét a gazda fizeti, míg előbbi helyeken van megfelelő munkaalkalom, addig az agrárreform sújtotta nagyszámú temerini munkás kénytelen távolfekvő helyekre minden nap kenyeret után járni. Ipari üzemet kell létesíteni, hogy kevesebb legyen a pótdadó, hogy a munkásnak kenyérkeresete a saját községében legyen. Stuchlik Lajos földbirtokos előadása szerint a határ 10.000 holdjából 500-on termelünk kenderet, dolgozzuk azt fel magában a községben. A buza kat holdanként mai konjunkturánknál mellett 3400 dinárt, a nyers kenderkóró 6500 sz az áztatott kender 13400 dinárt hoz Bas Mihály előadása szerint a pótdorja 50 százaléka adja a gyártáshoz a szükséges lőerőt, a másik

50 százaléka szolgáltatja a község részére a villamos áramot. A villany szerelését a gyár üzemétől el kell választani. Ha a kendergyár adja a villamos áramot, úgy akkor is jövedelmező a kendergyár, ha a kenderre jó üzleti konjunkturák nincsenek, — viszont a villanytelep csak úgy jövedelmező, ha a drága fa és szén helyett az olcsó pozdorja áll rendelkezésre, az áramból 50 százalék haszon illeti a községet, ebből törlesztheti a felszerelést és üzleti költségeket. Inhoff József az odzsacii kendertermelő vidéken általános jólétet s ideális talajmivelést tapasztalt, ezt a kender hozta meg. A temerineknek a kender áztatásra és kikészítésre rá kell magukat szánniok. A kendernek átlag jó ára van, ha ez így nem volna, a kendertermelők már régen felhagytak volna a termeléssel — ötszáz holdnyi termeléshez a kendergyár 2 és fél millió dinárba kerül, ezen tőkét anyagi erőnkhez mérten mielőbb össze kell hozni, hogy a gyárépítés mihamarabb megkezdhető legyen. A községi gazdaságban összetartás és intenzív munka szükséges, akkor a 2 ipari vállalatnak községi részvényesek által való létesítése és jövedelmező fenntartása biztosítva van. A jelenlevők közfelkiáltással elhatározták, hogy az előadottak alapján a választott előkészítő bizottság a kendertermelők és részvényesek gyűjtését azonnal megkezdi. Rövid negyedóra alatt 200 hold kenderet jegyeztek elő megfelelő számú részvényekkel.

Kommunista szervezkedés Szlovéniában

Zagrebi kommunistáknál újabb, Rádicot kompromittáló akták birtokába jutottak

Beogradi tudósítónk jelenti: A belügyminiszterium államvédelmi osztályához érkezett jelentések szerint a zagrebi rendőrség néhány nappal ezelőtt több házkutatást tartott, közismerten kommunista meggyőződésű egyénekre s a házkutatások alkalmával Radicsra néve súlyosan kompromittáló adatoknak a birtokába jutott. Ezeket az állítólag kompromittáló irásokat átadták az államügyészségnek, amely azokat a vizsgálóbíró rendelkezésére bocsátotta. A Zagrebban szerzett adatok alapján a rendőrség házkutatást tartott több ljubljana kommunista lakásán is, ahol szintén nagyon sok kompromittáló adat

birtokába jutottak. Az ifjúmunkások szervezeteit feloszlatták és Politzer, valamint Hecsimovics szakszervezeti titkárokat letartóztatták és a mai napon Beogradba szállították, miután perüket fogják letárgyalni. A horvátországi és szlovéniai folyton kiújuló kommunista szervezkedés ügyében, mint értesülünk, a kormány rendkívül érelyes rendszabályokra készül.

Minden méretű és minőségű
SZÖNYVEGEK
gazdagon felszerelt raktára:
Hemler Péter Utódinál, Novisad.

A háború és Ludendorff felelőssége

Német lapok szerint a háború elvesztéséért Ludendorff tábornok felelős

Bécsből jelentik: A Wiener Allgemeine Zeitung néhány nap előtt hosszabb cikket közölt arról, hogy kizárólag Ludendorff tehető felelőssé a háború elvesztéséért. A cikkel kapcsolatban a bécsi bolgár követség Naidenoff tábornok, volt bolgár hadügyminiszter egy levelét hozza nyilvánosságra, melyben a volt bolgár hadügyminiszter pozitív adatokat közöl arra nézve, hogy mennyiben terhelte Ludendorffot felelősség a háború elvesztéséért. Ezek az adatok és okmányok igazolják, hogy a macedóniai front összeomlásáért egyedül Ludendorff tehető felelőssé, holott a bolgár hadvezetőség öt kelendő időpontban értesítette a veszélyről. Ludendorff azonban még saját csapatainak vezéreit is félrevezette és nem tette meg a szükséges intézkedéseket a vereség elhárítására. Neidenoff levelét ezekkel a szavakkal fejezi be:

„Ludendorff felelős egyedül a macedóniai katasztrófáért, amely 1918-ban következett be és amely a többi front katasztrófáját vonta maga után.”

A Vorwärts szerdai számában érdekes leleplezéseket közöl arról, hogy a német nemzetiek miként akarták Ludendorffot megvesztegetni, hogy ez Jarres javára visszalépjen a jelöltségtől. A Vorwärts leleplezéseit Ludendorff pártja is megerősíti. Hitler lapja, a Völkischer Kurir, ebben az ügyben a következő felhívást közli:

„Ne hagyjátok magatokat félrevezetni a fekete-fehér-vörös frázistól. A nehézipar és a bankok pénze akarja Jarres megválasztását. Nálunk is, Hitlernél is jártak a berlini követek és pénzt kínáltak, csak lépjen vissza Ludendorff.”

A Völkischer Kurir megírja ezután, hogy a német nehézipar nagy összegeket kínált fel Hitlernek, hogy ez Ludendorffot bírja rá a jelöltségtől való visszalépésre.

Apollo március 28. és 29-én.

Gustave Flaubert híres regénye:

SALAMBO

pazar kiviteli történelmi filmdráma
6 felvonásban.

Hirdessen a Délbácskában!

Mozaikképek Csehszlovákiából

Kassa március 25.

Felvettem a csehszlovák közéletet egy napi újságanyagból a jugoszláviai olvasóközönség számára: A tátralomnői gyáriparoskonferenciáról szóló tudósításokban olvasom, hogy a csehszlovák ipar teljesítménye az 1924. esztendőben jóval meghaladta a háború előtti mennyiséget. Nagy horderejű megállapítás ez, amellyel kevés európai állam dicsekedhetik, nálunk még éppenséggel bámúlhatnak az egyidős testvérrállam tüneményes fejlődésén.

Megjelent egy kormányrendelet, mely a nagyobb vállalatokat arra kötelezi, hogy a tisztviselők számára lakást építsenek. Ennek a köteletségnek a teljesítését a kormány lehetővé teszi azzal, hogy a vállalatoknak a házépítések céljaira előnyös amortizációs kölcsönöket nyújt.

Az állam a tisztviselői részére minden városban kolóniákat épít, Kassán egész városrész épült erre a célra. A rekvirálás itt a multba merült rossz emlék csupán.

Egy kis szociálpolitika: olvasom, hogy készül a fizetési szabadságról szóló törvény. A törvény szerint minden éves szerződéssel bíró alkalmazott 1—10

évi hat napi, magasabb szolgálat után évi 12 napi fizetési szabadságra tarthat igényt. Komoly értékű szociális törvény ez, amelyet csak olyan államban hoznak, ahol meg is tudják becsülni a munkát.

Napirenden van és nemsokára tétő alá kerül a kötelező biztosítás törvénye is. A tervezet úgy szól, hogy minden vállalat köteles alkalmazottait nyugdíjra bebiztosítani. Az átlagos biztosítási díj havi kilencven korona — ez megfelel egy husz évre kötött negyven ezer koronás életbiztosításnak. Ennek az összegnek a fejében az állam a magánalkalmazottaknak megfelelő nyugdíjat biztosít. Szabadfoglalkozásúak önként köthetnek ilyen biztosításokat.

Iskolaügy: törvényt hoznak a nyolc-évi kötelező oktatásról. Az elemi oktatás szabadon a kisebbségek nyelvén történhetik, a magasabb oktatás a békeszerződésben megállapított százalékos rendszer szerint. Alttalában kulturális vonatkozásokban liberális a kormány. A napokban alakult meg újból a kassai szinpartoló egyesület, — megjelent egy rendelet, amelynek értelmében a kisebbségek kulturális intézményei — olvasókörök, irodalmi egyesületek — minden korlátozás nélkül szabadon működhetnek.

A kényszerégyezségi eljárások itt ugyanazon törvény alapján történnek, mint nálunk. Csakhogy a törvényt egy kissé a viszonyoknak megfelelően meg-

rendszabályozták, az eljárást is ráncba szedték egy kicsit. Ime:

1924. évben rendeletileg szabályozták a törvényt, amely 35 százalékos minimum kvótát állít fel, a kényszerégyezségek körül kiválóan fontos szerepe van a hitellezői védegeteknek, amely a kényszerégyezéseket egyszerűen teljes puvoarral bonyolítja le. Adott esetekben az eljárás a következő: a kényszerégyezkedést kérő kereskedő a védegettel közli a leltárát és megteszi az ajánlatot. A védeget megbízottai megvizsgálják a mérleget és ha az ügyeket rendbenlévőknek találják, megkezdik a tárgyalásokat. A leglényegesebb pontja a tárgyalásoknak a kezesség. Csehszlovákiában ugyanis az a helyzet, hogy a kereskedő ajánlatát csak abban az esetben fogják el, ha a vállalt kötelezettségeinek biztosítékul kezest tud állítani. A fizetés ügy történi, hogy a felajánlott összeget egyenlő részekre osztottan a kereskedő havonta fizeti. A kereskedő a fizetések megkezdésével nem várja be a kényszerégyezés jogerőre emelkedését, hanem az egyezségben a védegetlet csak olyan feltételek mellett megy bele, ha a fizetések, jogerőre emelkedésre való tekintet nélkül, egy közeli időpontban megkezdődnek.

Nem fenéki tejjel! — azt mondják az itteni panaszkodók. El is hiszem, hogy nem, látom is, hogy nem: aludt-ej van a tejjel alatt — nyugalomba parancsolt sérelmek szorulnak a nagy

rendcsinálás alján. Különösen sok baj van a nagy adókkal. Az adósról kiméletlen és szorítja a lakosságot.

A rend alól felhallatszik a sóhajtás. — Kriizes világot élünk uram, kriizes világot!

Egy csizmadiamester mondja a Kassa-bártfai vicinálison. Hat pár csizmat vizs a bártfai vásárra.

— Száz pengő darabja, még így sem tudom, hogy eladom-e. Pedig magamnak is csaknem annyiban van. De mit csináljunk? Nem lehet többet kérni érte, mert ledorongolt bennünket a gyár. A csehországi gyárak ontják az olcsó csizmat — agyonütik a kisipart. Az adó meg rettenetes! Van egy kis házam még békéből, ráfizetem adóba a keresetemet!

Ez baj, mindenesetre nagy baj, de csak átmeneti krizis. A csehszlovákiai nagyipar valóban le fogja dorongolni a kisipart. Egy kis rázkódtatás és megtörténik a kiegyenlítés. A kisiparosok elhelyezkednek. A vonat is kriisbe kergette valamikor a tengelyfuvarosokat, de ez a fejlődés.

Az adók? Hát az bizony súlyos probléma. Nagy adók vannak itt, — mindenki nyög az adók alatt. Csak hogy az adókat termelésre fordítják, a polgárok verejtékéből házak, vasutak, gyárak, utak — rend épül. Itt az a helyzet, hogy amennyivel szegényebb lesz a lakosság, annyal gazdagodik az állam. Nálunk? — a lakosság is, az állam is szegényedik.

HIREK

Niagara

A legtokéletesebb filmvígjáték Novisadon

A novisadi Apolló-mozi két nappal ezelőtt a sajtó képviselői és néhány más meghívott vendég előtt bemutatta a „Niagara” című vígjátékot. A szokásos sajtóbemutatók történetében kivételes hely illeti meg ezt az estét, amely alatt egy nyugodtságról közismeret, igen tekintélyes novisadi ur anynyira „belejött” a nevetésbe, hogy leestett a székről. A kép és a kedélyes intermezzo hatása alatt a nevetés a legvadabb fortissimóig fokozódott, s a jelenlévő epés és kevésbé epés kritikusok egyhangulag megállapították, hogy a „Niagara” című filmmel a mozi történetének legtokéletesebb vígjátéka került Novisadra. A hosszú film a szellemesség, ötletek és fenomenális trükkök végtelen sorozata, s a hatást nem csekély mértékben növeli az első amerikai vasut bemutatása, amely magában is a komikum végtelen lehetőségét nyújtja a maga nemében tokéletes darabban. A drámtól a legvidámabb derűig az érzelmek egész skáláját kijátsza ez a film, amelyről a fizetett reklámok kellemetlen hangosságán túl is meg kell állapítanunk, hogy olyan klasszikus alkotás, amelyhez hasonlót még novisadi moziban nem láttak. Aki ebben a keservesre savanyodott világban másfél órát akar kacagni, az nézze meg a „Niagarát.” Cégekét „elvből nem ajánlunk”, de a „Niagarát” ért megjűk vállalni a felelősséget. A „Niagarát” egészen őszintén ajánljuk, sőt megjűk hinni, ha Európa híntét egére vetitenék ezt a képet, két hét alatt meggyógyulna a kontinens...

— **Kultúrest a Gazdakörben.** A kath. Olvasó és Gazdakör (Epres-u.) vasárnapi kultúrestjén Szirmai György futaki plébános tart előadást, majd rövid műkedvelő műsor következik. Tekintettel arra, hogy a terem állandóan szűknek bizonyul, a kör elnöksége kéri, hogy a vendégek gyermekeket ne hozzanak magukkal annál is inkább, mert az előadásokat csupán felnőttek számára rendezik. Az előadás kezdete este 8 órakor. Belépődij nincs.

— **A beogradi érsek hivatalos körútja.** Rodics P. Rafael beogradi érsek, a bányászati apostoli adminisztrátor március 6-án Beogradba utazott, hogy egyházmegyéjében körutat tegyen. Beogradból a kerületébe tartozó plébániákat látogatta meg, majd visszatért Beogradba, ahonnan tegnap ért vissza Becskerekre. Szerbiai útja során — értesülésünk szerint — Rodics érsek meglátogatta a szerbiai plébániákat, hogy megismerje az egyházmegyéjébe tartozó községek helyzetét és esetleges kívánságait. Az érsek hivatalos útja alkalmával meglátogatta a nisi, zajecsári, bori, jagodina-i és kragujeváci plébániát. Utjában mindenütt szeretetteljes fogadtatásban részesítették a magas méltóságú egyházi főtt. Rodics érsek április 14-ig, vagyis húsvét utáni keddig marad Becskereken. Április 14-én visszatér Beogradba, hogy átvegye újra egyházmegyéje ügyeinek vezetését. Becskereki időzése alatt ő fogja végezni a nagycsütörtöki olajszentelést.

— **Allatdíjazás Brestovacon.** A Bácsbodrog Vármegyei gazdasági egyesület május hó 17-én B. Brestovacon az ottani és szomszédos gazdaköreinek bevonásával ló-, szarvasmarha, sertés, juh, és baromfi kiállítást rendez, amelyre most már telhívja a gazdaközöntség figyelmét.

— **Adományok.** Özvegy Vondrasekné számára ma a következő újabb adományok érkeztek a „Délbácska” szerkesztőségébe: Lucika 50 dinár, idősebb Lenkey Imre 40 dinár.

— **Beogradi kereskedő öngyilkossága Indiján.** Az indiai Szarajevo szálloda nyolcas számú szobájában tegnap délután revolverrel föbe lötte magát és azonnal meghalt Vukajlović Cvetko beogradi kereskedő. Tettét azért követte el, mert üzlettársa könynyelmű élete miatt felszólította a cégből való kilépésre.

Kémkedéssel vádolják a bolgár pilótákat

Hadbíróóság elé állítják az elfogott két bolgár aзиатikust

Beogradból jelentik: Néhány nap előtt közölte a „Délbácska”, hogy Pizót közelében egy bolgár repülőgép defektus következtében jugoszláv területén volt kénytelen leszállni. A jugoszláv hatóságok internálták a pilótákat és a repülőgépet a skopljei hangárba szállították. E miatt diplomáciai bizonytalom támadt, mert a bolgár kormány követelte a tisztek szabadonbocsátását és a repülőgép kiadását. Nincscs külügyminiszter tegnap áttanulmányozta a bolgár polóták kihallgatásakor felvett jegyzőkönyvet és a minisztertanács elé terjesztette a bolgár

kormány kérését.

A bolgár pilótákat hadbíróóság elé állítják, mert a kormánynak az az álláspontja, hogy kémkedéssel lettek megbizva és hogy tényleg ilyen miszsiójuk volt, bizonyítja az a számos fényképfelvétel és stratégiai jegyzet, amelyeket Nis környékéről készítettek. A kormány döntésével a pilóták ügye még nem ért véget, mert a bolgár kormány tovább fozszirozza a szabadlábrahelyezésüket s nagyon könnyen megeshetik, hogy emiatt komolyabb összetűzésre kerül a sor Jugoszlávia és Bulgária között.

3500 benszülöttet végeztek ki

Haitiban a megszállás alatt az amerikai csapatok

Az Emberi Jogok Ligája Herriot miniszterelőkhöz, mint a liga elnökéhez, memorandumot nyújtott át, amelyben arra kéri a francia kormányt, hogy Haitit szabad köztársaság megszállásának ügyét vigye a népszövetségi tanács legközelebbi ülése elé. A memorandum elmondja, hogy az Egyesült Államok 1915 júniusában megszállták Haitit, anélkül, hogy a sziget lakossága erre az intervencióra rászolgált volna. Azóta a megszállás folyton tart és a katonai uralom következtében az amerikai csapatok a megszállás ideje alatt 3500 benszülöttet végeztek ki és

gyilkoltak meg. A memorandum tiltakozik az emberi jogok e flagrans megsértése ellen és követeli, hogy a francia kormány vegye védelmébe Haitit lakosságát.

Herriot még nem foglalt állást az Emberi Jogok Ligájának e memorandumára vonatkozóan, de a Quai d'Orsayhoz közelálló helyen azt hiszik, hogy a francia kormány akciójára nem fog sor kerülni, mert a népszövetségnek az Északamerikai Egyesült Államok belső ügyeibe való beavatkozását az amerikai kormány barátságtalan aktusnak tekintené.

A parlamentből

A beogradi Politika tegnapi számában olvassuk a következőket:

„Amikor a király tegnap délután váratlanul elutazott Beogradból, a parlamentben vége-hossza nem volt a következtetéseknek.

— Most vége van! mondja egy radikális miközben jelentőségteles pillantásokat vet egy rádicspártira.

— Miért megy ép most el! tépelődik egy rádicspárti.

— Miért testvér? — elegendik bele Dradovics, rádicsék közismert barátja. — Azért, testvér, mert ti angol monarchiát akartok és ő most mint egy valódi angol király elutazott Beogradból, és mi itt úgy leszünk, amint Isten adja.

Igazi angol eljárás! fúzi hozzá egy független demokrata! — All right.

— **Volt miniszter fiának öngyilkossági kísérlete.** Beogradból jelentik: Tegnap előtt délután a villamos-telep szivattyuja közelében a Dunába ugrott egy fiatal ember, a halászok azonban kihúzták még mielőtt megfulladt volna. Mikor magához tért azt mondta hogy Szojanovics Mihály joghallgató és Szojanovics Koszta volt pénzügyminiszter fia. Súlyos epilapsziában szenved és ezért akart megválni az élettől.

— **Az ujbérszi katolikus templom új harangjait** az elmúlt szerdán, Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén szentelték fel fényes ünnepségek keretében. A templom előtti téren ezek és ezek hallgatták Csirincs Irinej püspök szerb-, Scheider plébános magyar- és Reile kulai plébános németnyelvű beszédét. A szónoklatok között a verbászi dalárda énekelt, majd Baranyai Lenke szavalta el lendületes erővel az „Uj harangok” c. költeményt. A harangszentelési ünnepen Verbász minden társadalmi egyesülete képviseltette magát, nemzetiségre való különbség nélkül.

— **A Magyar Nemzeti Bank lezállította a kamatlábat.** A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa Popovics Sándor elnökletével ülést tartott. A főtanács folyó hó 27-től kezdődő hatállyal a váltószámítolási kamatlábat 12 és fél százalékra 11 százalékra, a kézi- és zálog ellenében nyújtott kölcsönök utáni kamatlábat 13 és fél százalékra 12 százalékra szállította le.

— **A montenegrói bandavezér épelméjű.** Cetinyéből jelentik: Dr. Markovics Vukasin orvost, a hírhedt montenegrói banda vezért, akit a múlt ősszel elmeállapotának megfigyelésére egy dalmáciai elmeegógyintézetbe szállítottak, visszaküldték Cetinyébe, hogy teljesen épelméjű.

— **Kisiklott a páris—bordeauxi gyors.** Párisból jelentik, hogy a páris—bordeauxi gyorsvonat ma éjjel Poitiersnél kisiklott. A katasztrófának nagyon sok halottja és súlyos sebesültje van. A halottak közt van Padebiden szenátor is.

— **Tolvaj cigányasszonyok.** A novisadi rendőrség tegnap délutánt tartóztatta Nagy Róza és Nagy Mária cigányasszonyokat, akik egy Orosz-utcai vegyeskereskedésben lopást kíséreltek meg. Ma adják át őket az ügyészségnek.

— **Kéménytüz.** Tegnap délelőtt kigyult az Epres utca 5. számú ház kéménye. A tűzoltóság néhány perc alatt eloltotta a tüzet. A kár nagyon jelentéktelen.

Aller Répes Családi Lapja

14. legújabb száma már má 10-1 fogva

kapható 12 dinárért az összes újságárusoknál és dohánytözsdékben.

— **Öngyilkos matróz.** A Novisadon állomásozó dunai flotta egyik matróza, Kunó Iván tegnap délután összekötött lábbal a Dunába vetette magát. Holtestét eddig nem sikerült megtalálni. A megejtett vizsgálat megállapította, hogy az életunt matróz a tulságosan nehéz szolgálatra való hivalkozással katonatársai előtt többször említette, hogy öngyilkosságot fog elkövetni.

— **Halálosvégü verekedés a lakodalomban.** 1823-ik évi november hó 13-án Birinyi Pál és József satrincii földművesek egy lakodalom alkalmával összeszólalkoztak sógorukkal, akit több késszurással olyan súlyosan megsebesítettek, hogy a szerencsétlen néhány nap alatt belehalt sérülésébe. A mitrovicai törvényszék tegnapelőtt Birinyi Pált öthónapi börtönrre ítélte, böjt és sötétzárka szigorítással, ezenkívül kötelezte a 8750 dinárt kitevő perkoltségek megfizetésére is. A vádlott az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

— **Kerékpárosok!** Mindazon nők és férfiak kik a kerékpársportot kedvelik, felkérhetnek, hogy szerdán, április hó 1-én este 8 órakor a Kopolovics féle vendéglő különtermében (Futaki-utca 38 szám) megjelenni sziveskedjenek.

— **Feldarabolta az urát egy kecskeméti parasztasszony.** Kecskemétről jelentik: Tóth Mihály szankmóricgáti gazdálkodó 1917-ben eltűnt. Az akkori háborus időben hamarosan napirendre tértek az eltűnés felett. Özvegye nyugodtan gazdálkodott az öt-

hatholdas birtokon. A mult hét végén a csendőrség bizalmas feljelentést kapott, amely szerint Tóth Mihályt a felesége gyilkolta meg. Az asszonyt valatára fogták, csakhamar megtört és beismerte a gyilkosságot. Elmondotta, hogy férje nagyon rosszul bánt vele, részeges volt és deliriosus rohamában többször meg akarta ölni. Egy ilyen alkalommal Tóthné ijedtében felkapta a sarokban álló töltött fegyvert és rálőtt férjére. Tóth Mihályt a golyó halálosan találta. Az asszony, hogy tettét elleplezze, kihurcolta a hullát a földre és elásta. A holtestet a mondott helyen meg is találták.

— **Kevesebb premiert és több jó darabot!** Relle Pálnak szenzációs cikke a Ma Esté-nek, Magyarország legnagyobb képes színházi hetilapjában, melynek bő tartalmából kiemelkedik még Lovász Károlynak humoros cikke: Egy főpróbalátogató tragédiája: Továbbá: Az első inzulvens színészné-Blumenthal barátja még kilenc színházat akar vásárolni Pesti táncosnők és pesti lovagok egy Andrassy uti klub bakkasztala körül-Nemzetközi mulatót akarnak nyitni a Károlyi palotában-Egyetem tanár, aki meztől jár a köruton. A juss, Csillagok, Ősi szerelem, En már ilyen vagyok, A feleségem babája fényképei és pártatlan kritikái. A népszerű hetilap ebben a számban közli Frederik Villernek, a híres dán írónak A csodálatos teknősbéka című regényét, Kis notesz, De meg ne írja Szerkesztő ur! Sportképek és cikkek, Film, Divat, Zene, Tudomány, Uj kereszt szőrejtvény stb. stb. Ara: 12. Dinár.

Odeon márc. 29. * Apolló márc. 30-31.

a nagy vígjáték szenzáció:

VENDÉGJOG (NIAGARA)

BUSTER KEATEN világhírű komikussal a főszerepben.
Falrengető kacaj!!

Zene

Közlemények a zeneegyesület köréből

Čirić Irinej püspök úr példáját követve a Posestrima nőjölvasó kör, mint első egyesület lépett be a Zene Egyesület alapító tagjai sorába 1000 din. alapító tagsági díjjal. Kívánatos volna, hogy a többi egyesületek is kövessék e szép példát.

Matic Vasa, a tartományi pénzügyigazgatóság főnöke, aki többször megmutatta, hogy nagy barátja a zeneegyesületnek, a Vajdaság 22 pénzügyigazgatóságának ajánlotta a Zeneegyesület javára való téglák eladását.

Vasárnap március 29-én a püspöki székesegyházban a Zene Egyesület fog énekelni a szent mise alatt.

A Zene Egyesület pártoló tagjai: Lotić P. dr. Mrvos N., Mazalin M. Sergejev Iv., Petrović D., Pešić L., Branković Iv. Kostic D. Jankovic R. (folytatjuk.)

A Zene Egyesület felhívja a Vajdaság összes énekkarait hogy írásban jelentkezzenek az Egyesület titkárnál Dr. Popović M. Istvánnál, Kiszácsi-út 41. sz.

Sport

Az olasz vivósövetség Giovanni Canova szerdán Budapestre érkezett, hogy az olasz és magyar vivók között Párisban történt ismeretes incidens ügyét végleg tisztázza. Megérkezése után érintkezésbe lépett a Magyar Vivó Sövetséggel. A tárgyalásról egy séges jegyzőkönyvet bocsájított ki, melyet magyar részről Pallavicini György őgróf, Werkner Lajos és Gerde Oszkár irtak alá. A jegyzőkönyv szerint az olaszok kijelentik, hogy rosszallják Puliti azon eljárását, hogy Kovács György dr.-t a zsűri tagját megsértette. A Magyar Vivó Sövetség kijelenti, hogy az olaszok nyilatkozatát elégtétlenül elfogadja és oly irányú lépéseket tesz a nemzetközi vivósövetségénel, hogy Puliti kizárását vonják vissza.

Newyorki tőzsde
1925 március 27, 10 óra

Beograd	158.50	Prága	296.75
London	478. ³ / ₈	Berlin	2380.—
Páris	530.—	Bécs	14.—
Milano	410.—	Budapest	14.—
Zürich	1929.50	Bukarest	—

Beogradi tőzsde
1925 március 27, 17 óra

Bécs	0.0887	London	301.—
Prága	187.50	Zürich	1215.—
Milano	257.—	Newyork	63.—
Páris	—		

Chicago terménnytőzsde
1925 március 27, 10 óra

Buza	Tengeri		
Május	165.25	Május	111.50
Julius	147.75	Julius	115.25
Szeptember	136.25	Szeptember	115. ³ / ₈

(Avala)

Novisadi terménnytőzsde
1925 március 27 (Hivatalos jegyzések)

Buza	
bácskai 75-76 kg. 2% kötés	455, 200 mm
Tengeri	
bácskai IV-V, fővonal duplikát kassza	kötés 200, 500 mm
bácskai V-VI, főv. kötés	202.50, 300 mm
bánáti becskerekai h. kötés	185, 1000 mm
szerémi dup.kassza kötés	175, 750 mm
szerémi kötés	177.50, 400 mm

Buzaliszt

bácskai nullás komb. duplikát kassza	kötés 660, 100 mm
bácskai nullás bázis kötés	660, 100 mm
bácskai 6. kenyérl. dk. kötés	465, 100 mm

Novisadi értéktőzsde
1925 március 27 (Hivatalos jegyzések)

Állami kölcsönkötvények

1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 62.—, kínálat 64.50, kötés —, 4 százalékos kölcsön Bosznia-Hercegovina agrárviszonyainak rendezésére kereslet 28.—, kínálat 30.—.

Állami sorsjegyek

2 és fél százalékos állami hadikártérítési sorsjegy kereslet 158.50, kínálat 160.—, kötés 160.—, 1888. évi nyeremény sorsjegy (Dohány sorsjegy) kereslet 70.—, kínálat 85.—, 2 százalékos sorsjegykölcsön új szelvényekkel kereslet —, kínálat —.

Részvények

Városi jódogyógyfürdő és ásványvíz részvénytársaság kereslet —, kínálat 80.

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalata

Apró hirdetések.

FŐZNI TUDÓ minden leány felvétetik.
Cím megtehető e lap kiadóhivatalában.

MOTORBIKLI 3 1/2 lóerős, legjobb állapotban, új gumikkal 6000.— dinárért eladó. Cím: Takács és Kőr gépműhely. 521

RŐFŐS RÖVIDÁRU KERESKEDŐ-SEGÉD, magyarul, szerbül beszél, április 1-re állást keres. Cím: Schmolka hirdetőben. 522

HIRDETÉSEK

Zongorák és Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál
-o- hangszer készítő -o-
Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyisintén bel- és külföldi quintiliszta hurokban
Eladás nagyban és kicsinyben.
JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

Mérnökök és építészek részére alkalmas

Másoló (copier) gépek

70x90 cm. nagyságban, vastag filis betéttel, 7 mm. üveglappal, azonnal eladó. Bővebbet a kiadóban.

Hentesüzlet.

Sibinjani Janko u. 29. sz. alatt megnyitom f. hó 28-án hentes és mészáros üzletemet, kérem a n. é. közönség szives pártfogását. — Tisztelettel
Cseszák József, mészáros és hentes.
501-1-3

GUMIKÖPENYEK! MUNKAKÖPENYEK, FÉRFI ÉS FIU RUMÁK

készen és mérték szerint nagy választékban
LEGOLCSÓBB ÁRAK! — SZOLID KISZOLGÁLÁS! 502-1-8

WEINFELD VILMOS, NOVISAD, JEVREJSKA ULICA 3.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy
Cipőüzletemet kod „Bele Lale“ 468

az eddigi **Kralja Petra 11. szám alatti** helyiségemből az

Apolló épületbe (a városházzal szemben)

helyeztem át és ott rövidesen megnyitom. Kérem n. b. vevőimet, szükségleteik fedezését addig is részemre rezerválni. Kiváló tisztelettel

MAVRO POLLÁK, a „Bele Lale“ cipőüzlet tulajdonosa.

Féláru utazás Budapestre, ugy jugoszláv, mint magyar vasutakon

A budapesti Nemzetközi Árumintakiállítás 1925. ápr. 18-tól ápr. 27-ig tart. E kiállításon jugoszláv áruk is kiállíthatók.

A vásárra utazóknak szabályszerű és magyarországi utazásra érvényes SHS. utlevéllel kell rendelkezniük. Magyar vizum beszerzése azonban nem szükséges. Kivánatra olcsó lakás biztosítatik. Kinek ily lakásra szüksége van, az küldje be a vásárigazolvány lakásszelvényét az Idegenforgalmi Hivatalhoz — Harisbazar 1. —

Vásári igazolvány felmutatásával 50% kedvezmény adatik gyors- és személyvonatokon, nemkülönbön hajón, olyként, hogy a teljesáru menetjegy felhasználásával a visszautazás a jugoszláv és magyar vasutakon és a DDSG. hajóin ingyen lehetséges. A menetjegy és vásári igazolvány elutazás előtt okvetlenül lebélyegeztetendő az indulóállomáson és megőrzendő.

Vizumnélküli beutazás és utazási díjkedvezmények csak a vásári igazolványok birtokosait illetik 1925. ápr. 13-tól ápr. 30-ig.

Vásárigazolványok (ára 80 dinár) kaphatók lesznek az összes SHS. kereskedelmi és iparkamaráknál, a kereskedelmi testületeknél, továbbá

Novisad: Kereskedelmi kamara, Agrár és kereskedelmi bank, Jugoszláv bank, Agrária szövetség, Central Kreditni Zavod.

Veliki Bečskerek: Bánáti kereskedelmi kamara, Takarékpénztár.

Novi Vrbas: Országos Hitelbank R. T.

Veliki Kikinda: Központi Takarékpénztár.

Versec: Takarékpénztár.

Kula: Országos Hitelbank.

Crvenka: „ „

Ožaci: „ „

Horgos: „ „

Batina: „ „

Sombor: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Szerb bank.

Senta: Central Kreditni Zavod.

Belgrádban: Kereskedelmi és iparkamaráknál, utazási irodákban, Jad-

ransko-Podunavsko Banknál, a Jugoslav Banknál, a m. kir. követség utlevél-

osztályán és a belgrádi m. kir. kereskedelmi megbízottnál (**Dr. Szilágyi,**

Stražinica 43—a. Tel. 20—23) 496—1—0

A LÉH JAKAB-féle

JUBILATE DEO

(ZENGJETEK ISTENNEK)

c. imádságos- és énekeskönyv újabb, szebb és bővített (VI.) kiadásban újra megjelent. Ezen könyv — gazdag tartalmánál fogva — 28 év alatt mindenfelé elterjedt. Ugy az iskolai növendékek, mint pedig a felnőttek előtt ez a legkedveltebb imádságos- és énekeskönyv. E könyv tartalmazza az összes szükséges imákat és letenyéket és 234 szebbnél-szebb éneket, mely énekek a legkedveltebbek és azért a legelterjedtebbek. Mostani külső kiállítása az eddigiéknél sokkal kiválóbb. Kisebb nagyobb; papírja finomabb, kötése szebb és erősebb. Ára félvászonkötésben 20 dinár. Minden 10 példány után 1 tiszteletpéldány jár. Kapható a kiadónál:

ÁBRAHÁM JÁNOS

könyv- és papirkereskedésében Novisad, Kralj Petar ulica 30. szám, ahol egyéb iskolai és irodai szerek is kaphatók.

Intelligens, komoly,

szorgalmas fiatal aszszony, ki a magyar-német-szerb nyelvet szóban-írásban bírja, állást keres. Leveletet a kiadó továbbít

„Szorgalmas“ jelige alatt.

512-1-2

Értesitem a n. é. közönséget, hogy lakásomon, Dudarska (Epres) u. 30. szám alatt 516-1-2

Gyermekruha szalont

nyitottam. — Vállalok mindennemű gyermek, leány és fiu ruhát legújabb divat szerint. Tisztelettel

Özv. BUDAI DEZSŐNÉ.

ELADÓ

Egy cseréppel fedett **fészer** 3x6 méter 1500 dinár. Egy jókarban levő **gyermekkosci** 500 dinár.

Kiszácsi utca 35. sz.

515-1-1

Árlejtségi hirdetmény.

A novisadi főügyészség az államháztartásról szóló törvény 86—98. szakaszai alapján árlejtsést tart 1925. május 10-én délelőtt 11 órakor a főügyészség hivatalos helyiségeiben (az Apelacioni Sud épülete, az udvarban balra) a következő fogház szükségletek megszerzése céljából:

490 szalmazsák, 850 ágylepedő, 150 párna, 200 párnahuzat, 780 férfi ing, 170 törülköző, 244 télikabát, 220 télinadrág, 129 télisapka, 330 nyári kabát, 210 nyári nadrág, 150 nyári sapka, 210 pár cipő, 280 lószórtakaró, 140 női ing, 100 kanál, 30 mosdótál, 50 fésű.

Az ajánlkozók kötelesek ajánlataikat lepecsételt borítékban legkésőbb d. e. 11 óráig betérjeszteni. Utólagos vagy az előírásoknak meg nem felelő ajánlatoknak nincs helyük.

Az ajánlatok 100 dináros okmánybélyeggel látandók el.

10% óvadék az árlejtsés napján fizetendő le.

A főügyészség irodája, 1925. évi március 5-én. Közig. sz. 240—1925.

FOJT kalapfestő Intézet
NOVI SAD,
Njegoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.
Viszont eladók
forduljanak bizalommal cégemhez

Drótkerítés fonat

nagy választékban legolcsóbb napi 421 árak mellett kapható 1-3

Ruszli Gyula, vaskereskedés
Novisad, Temerinska ulica 8.

A magyar földműves és gazdasági altisztek nélkülözhetetlen tanácsadója a

KISGAZDA

Megjelenik kethetenként egyszer, mint **A SZIV UJSÁG** gazdasági melléklete. Előfizetési ára **A SZIV UJSÁG** hetenként megjelenő kat. hitbuzgalmi lappal együtt egész évre: 66 dinár, félévre 33 dinár. Megrendelhető a

Szent Antal Nyomdavidállalat
nál Szubotica, Harambašićeva ul. 5.